

- چهارشنبه ۵ مرداد ۱۴۰۱**
- سال دوازدهم-شماره ۲۳۵۵**

سایه شوم تجمل گرایی بر سر میهمانی‌های مذهبی وزیارتی

بهترین راه برای از بین بردن تجملات در مهمانی‌ها شرکت نکردن در آن است

بین تجملات در مهمانی‌ها شرکت نکردن در آن است، ابراز کرد؛ مردم اگر احساس می‌کنند فردی دچار تجمل‌گرایی است می‌توانند در مراسم او شرکت نکنند و از او بخوانند مهمانی خود را ساده برگزار کنند.

وی افزود، حاجیان می‌توانند با صرفه‌جویی در هزینه‌های مراسم خود به فقرا و نیازمند که در اسلام هم به آن تأکید شده، کمک کنند.

حال با توجه به آنچه که گفته شد تجمل‌گرایی به معنای گرایش به تجملات، یکی از پدیده‌های ناپهنجار اجتماعی و یک بیماری روان‌شناختی است. هرچند که نمی‌توان آن را یک ردیلت اخلاقی دانست، ولی باید اذعان کرد که آثار آن از یک ردیلت اخلاقی در روحیه فرد و جامعه، کمتر نیست. گرایش به تجمل یک امر طبیعی و فطری است.

متأسفانه برخی افراد به‌قدری گرفتار این پدیده مخرب اجتماعی می‌شوند که حاضرند زیر بار قرض و وام بروند اما زندگی به‌ظاهر خوب را به نمایش دیگران بگذارند و سایرین به فکر برسند که آن‌ها چه خوشبخت هستند درحالی‌که این افراد هیچ‌گاه به خاطر دل خودشان زندگی نمی‌کنند

و در واقع در آرامش نیستند پس نمی‌توان اسم این زندگی نمایشی خوشبختی دانست. داستان زمانی دردناک می‌شود که مسابقه تجمل‌گرایی در میهمانی‌های مذهبی و زیارتی جا باز کند و در واقع اصل قضیه زیر سؤال برود بنابراین باید حاجیان اصل ساده‌زیستی را مد نظر خود قرار دهند و هزینه‌های خود را صرف کمک به فقرا و نیازمندان کنند که در اسلام هم به آن تأکید شده است.

می‌دهد، عنوان کرد؛ در واقع در کشورهای توسعه‌یافته که امکانات گسترده و پیشرفته‌ای دارند این پدیده کمتر از سایر کشورها رخ می‌دهد. وی با بیان اینکه متأسفانه برخی افراد حتی در ولیمه‌های مذهبی و زیارتی گرفتار تجمل‌گرایی می‌شوند، گفت: به‌طور مثال برخی از حاجیان خانه خدا با آوردن سوغاتی‌های گران‌قیمت و یا گرفتن میهمانی‌های مجلل این ردیله اخلاقی را رواج می‌دهند.

این فعال اجتماعی با بیان اینکه حج یک واجب شرعی و دستور الهی است، عنوان کرد: برخی افراد به نیت نمایش دادن زندگی خود عازم خانه خدا می‌شوند، مصداق این امر برگزاری مهمانی بعد از این سفر و سوغاتی‌های گران‌قیمتی و افراطی است که حاجیان با خود می‌آورند.

شریفی یزدی با بیان اینکه این دسته از افراد به‌صورت افراطی از دیگران پذیرایی می‌کنند، عنوان کرد: تعداد میهمانان، میزان هزینه و نوع پذیرایی که این افراد برای برپایی مهمانی خود برگزار می‌کنند تعادل ندارد و دچار افراط می‌شوند.

وی در ادامه افزود: این مدل مهمانی برگزار کردن مناسب ولیمه حج و در دستورات الهی راستای نیست و فقط جنبه خودنمایی و نمایشی دارد.

این روان‌شناس اجتماعی با بیان اینکه معمولاً افرادی که از نظر روان‌شناسی شخصیت نمایشی دارند دچار تجمل‌گرایی می‌شوند، مطرح کرد: این افراد با اغراق بیشتر اقدام به گرفتن مهمانی می‌کنند.

شریفی یزدی با بیان اینکه بهترین راه راه از اجازه دخالت و نصیحت دهند اما از یک جایی به بعد والدین باید با مشخص کردن مرزهای خود این اجازه را به دیگران ندهند که در تربیت فرزندان مداخله کنند. مشخص کردن این مرزها چیزی نیست که من مشاور بخواهم برای همه یک نسخه واحد بپیچم، این مرزها را خود والدین بر اساس توافقات و طرز تفکراتشان باید مشخص کنند»

■ **تربیت کودک را مختص خانه‌کنید**

اگر قرار است فرزندان را دعوا، نصیحت یا تنبیه کنید یا حتی به او پاداش دهید، بهتر است این کار را در فضای خانه انجام دهید زیرا این کار اقتضاست که در آن کاری که خود می‌است انجام شود را به‌شدت بالا می‌برد اما وقتی شما در جمعی هستید که به‌واسطه غربیگی یا نزدیکی مخاطبتان نمی‌توانید کنترل کامل محیط را داشته باشید، پس بهتر است در آن زمان هیچ مداخله مربوط به تربیت را نداشته باشید چون احتمالاً اگر بخواهید کودکان را دعوا کنید چند نفر با پاردمانی مانع چنین کاری خواهند شد؛ اینجاست که در آن کارگ که خود می‌گوید پس می‌توان اقتدار پدر را زیر سؤال برد یا قوانین مادر را شکست؛ بنابراین بهتر است تذکر، دعوا، تنبیه و... را در خانه با کودکان مطرح کرده و انتظارات و قوانینتان را به فرزندان گوشزد کنید.

■ **کودکان لجبازی‌که اقتدار والدین را زیر سؤال می‌برند**

گاهی کودکان به دلیل لجبازی، قوانین والدینشان را زیر پا می‌گذارند یا از آن‌ها حرف‌شنوی ندارند در چنین شرایطی والدین باید با مراجعه به مشاور کودک به تعارضات درونی بین والد و فرزند رسیدگی کنند؛ زمانی

هوای پدر ومادرهای بازنشسته‌تان را داشته باشید

می‌خواهید به مادرتان سفارش پخت غذا بدهید، دست‌کم مواد لازم برای تهیه غذای پرخرجی را که هوس کرده‌اید، خودتان بخیرید و زودتر به خانه پدرتان برسانید! اگر در پختنش هم کمک کنید، راه دوری نمی‌رود.

■ **بچه‌هایتان را توجیه کنید**

عشق پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها به نوه‌ها را خودشان هم نمی‌توانند توصیف کنند. بارها از پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها در این باره پرسیده‌ام. همگی نقل به مضمون گفته‌اند «یک جور خاصی است؛ اصلاً شبیه عشق به فرزند نیست. نمی‌توان گفت بیشتر است یا کمتر. عمیق‌تر است انگار و از یک جنس دیگر. خودت که نوه‌دار شدی می‌فهمی... به هر حال عشق خیلی کارها دست آدم می‌دهد. چه برسد به چنین عشق عجیب و غریبی!

بچه‌هایتان را توجیه کنید که از این عشق سوءاستفاده نکنند و مطالباتشان از شما را از پدر و مادرتان وصول نکنند. پدربزرگ و مادربزرگ معمولاً یک حقوق بازنشستگی مختصر دارند و یک دنیا هزینه در این روزگار پرتورم. پس مراقب درگوشی‌ها و خلوت‌های نوه‌ها با پدربزرگ و مادربزرگشان باشید که با درخواست‌ها و سفارش‌هایشان، جیب بندگان خدا را خالی نکنند.

■ **یک لشکر منسجم و منقطع باشید**

او ادامه می‌دهد: «اغلـب پدربزرگ و مادربزرگ‌ها از اینکه به خواسته‌های نوه‌شان اهمیت می‌دهند و دل او را به دست می‌آورند، خوشحال می‌شوند غافل از اینکه این کار کودک را به شدت دچار تعارض، خشم و اضطراب می‌کند و تعاملات بین کودک و والدین را به خطر می‌اندازد.»

محبت و دلسوزی‌های خارج از چارچوب قوانین والدین توسط پدربزرگ و مادربزرگ‌ها باعث می‌شود کودک، والدینش را به خاطر قوانین دست و پاگیر به شکل یک دشمن سخت‌گیر ببیند و اینجاست که کودک تصمیم می‌گیرد به مقابله با والدینش بپردازد و از این پس دیگر آن امنیت و آرامشی که باید از والدینش دریافت کند را نمی‌گیرد.

■ **بهترین واکنش در برابر دخالت اطرافیان**

در تربیت فرزند

والدین باید در برابر کسی که از سر دلسوزی یا از سر پرخاشگری در تربیت فرزند دخالت می‌کنند، بایستند؛ «پدر و مادری که به روش فرزند پروری خود اطمینان داشته باشند، زمانی که دخالتی از اطرافیان مشاهده می‌کنند، می‌دانند که لازم است جرأت‌مندانـه مداخله کرده و مانع دخالت دیگران شوند؛ بنابراین زمانی که می‌بینید پدربزرگ و مادربزرگ‌ها با قانون‌شکنی‌ها به روش تربیتی شما خلل وارد می‌کنند لازم است در کمال احترام و ادب آن‌ها را از قوانین فرزندپروری خود آگاه کنید و از آن‌ها بخواهید تا کارهایی که تربیت فرزندان را به خطر می‌اندازد، انجام ندهند.

یکی دیگر از نکات مهم در برابر دخالت دیگران تعیین حد و مرز والدین در فرزندپروری است، «والدین در برخی مسائل می‌توانند به دیگران

به‌قدری در اجرای مهمانی خود دچار تجمل‌گرایی می‌شوند که می‌پنداری وارد قصر شاهی شدی در حالی که در اسلام بارها با تجمل‌گرایی مخالفت شده و آن را نهی کرده است. حاجیا گوی تعداد زیادی از افراد هستند و باید ساده‌زیستی را اصل کار خود بدانند و به شکرانه این سفر بخش زیادی از هزینه‌های خود را صرف کمک به فقرا و نیازمند کنند.

در همین راستا با توجه به بازگشت حجاج از خانه خدا و برگزاری میهمانی‌ها با یک روان‌شناس اجتماعی به گفت‌وگو نشستـه که نتیجه را باهم بخوانیم:

علیرضا شریفی یزدی با بیان اینکه پدیده تجمل‌گرایی یا به عبارتی فخرفروشی اقتصادی و یا نمایش سبک خاصی از زندگی به دیگران معمولاً در جوامعی رخ می‌دهد که قشرنبندی افراد متعادل نیست، عنوان کرد؛ در واقع زمانی که فاصله بین فقیر و غنی در جامعه زیاد شود معمولاً تجمل‌گرایی رخ می‌دهد.

وی با بیان اینکه تجمل‌گرایی زمانی رخ می‌دهد که افراد در هر جایگاه و موقعیت معیشتی، سعی می‌کنند خود را برتر نشان دهند، اظهار کرد: این افراد می‌خواهند با سبک خاصی از زندگی، خودشان را در مقام بالاتر و یا ثروتمندتر نشان دهند.

وی گفت: مصداق این عمل را می‌توان در افرادی که در واقعیت ازلحاظ معیشت مشکل دارند اما با گرفتن وام و یا قرض از دیگران سعی می‌کنند خودشان را برتر از دیگران نشان دهند و داریی‌های خود را به نمایش بگذارند مشاهده کرد.

با دخالت اطرافیان در تربیت فرزندان چه کنیم؟

بخش دیگر آسیب دخالت اطرافیان مربوط به روابط زوجین است؛ به‌طوری‌که با دخالت خانواده هر یک از زوجین، طرف دیگر به دنبال متهمی می‌گردد تا تقصیر دخالت دیگران را گردن او بیندازد و همین مسئله منجر به تنش و بگو‌مگو بین زوجین خواهد شد.

■ **بهترین سبک فرزندپروری**

بهترین سبک فرزندپروری، سبک مقتدرانه است اما گاهی اطرافیان به‌خصوص پدربزرگ و مادربزرگ‌ها با دلسوزی‌ها و محبت‌های بیش از اندازه هم به بچه و هم به اقتدار والدین آسیب می‌زنند؛ مثلاً، والدین با همدیگر به این جمع‌بندی می‌رسند که برای بچه پدر و مادر، نخرند و در صورت اصرار کودک به خریدن چیزی، به خواسته او اهمیت ندهند اما پدربزرگ و مادربزرگ‌ها با برآورده کردن خواسته‌های کودک به‌نوع این اقتدار و تصمیم والدین را زیر سؤال می‌برند.

■ **دخالت اطرافیان کودک را دچار تعارض می‌کند**

درباره آسیب دخالت اطرافیان بر روی کودک باید بگویم در سبک مقتدرانه، حرف و رفتار والدین ثابت است و هیچ جای بحثی وجود ندارد زیرا والد در کنار اقتداری که دارد به کودک احساس امنیت می‌دهد و کودک خود را مقید می‌داند که به قوانین والدینش عمل کند؛ اما زمانی که پای دخالت اطرافیان به میان می‌آید کودک دچار یک بوم و دوهوا می‌شود، مادربزرگ و پدربزرگ اجازه انجام کارهایی را به کودک می‌دهند که آن کارها در کنار والدین قوانینی دارد. در چنین شرایط کودک با دو فرد طرف است، یک دیو سیاه مخوف و یک فرشته مهربان که هرچه می‌خواهد برایش فراهم می‌کند.»

سپهرغرب، گروه خانواده – عطیه صفی‌زاده؛ یک روان‌شناس اجتماعی با بیان اینکه متأسفانه برخی افراد حتی در ولیمه‌های مذهبی و زیارتی گرفتار تجمل‌گرایی می‌شوند، گفت: به‌طور مثال برخی از حاجیان خانه خدا با آوردن سوغاتی‌های گران‌قیمت و یا گرفتن میهمانی‌های مجلل این پدیده نکوهش‌شده را رواج می‌دهند.

این روزها، زندگی خیلی‌ها رنگ‌وبوی تجمل گرفته و از سادگی روزگاران قبل خبری نیست. زندگی تجملی یا به قول جوان‌ترها، زندگی لاکچری؛ سبکی از زندگی است که در آن همه‌چیز زرق و برق خاصی دارد و برای رسیدن به هریک از عناصر آن، هزینه‌های سرسام‌آوری نیز پرداخت می‌شود. از ماشین‌های اشرافی که در خیابان‌ها مانور می‌دهند و بالا و پایین می‌کنند تا میهمانی‌های مهم، که هزینه برگزاری هرکدام‌شان، برابر با حقوق سالانه یک کارگر است؛ همه و همه تکه‌های کوچکی از تجملاتی هستند که پیش‌تر انگشت‌شمار بودند و امروز چشمانمان به دیدنشان عادت کرده، مراسم عروسی، اگر در سالیان گذشته در یک حیاط باصفا با لامپ‌های ریسه‌ای، میز و صندلی‌های کرایه‌ای، کمی میوه و یکی، دو نوع غذا برگزار می‌شد و اتفاقاً همه مهمانان را راضی می‌کرد، امروز شکل دیگری به خود گرفته است.

متأسفانه در جامعه امروزی تجمل‌گرایی و چشم و هم چشمی از جایی ریشه دوانده و شاهدیم برخی از افراد در میهمانی‌های مذهبی خود دچارش می‌شوند؛ نمونه این نوع رفتار را می‌توان در مهمانی برخی از حاجیان که از خانه خدا برگشته‌اند مشاهده کرد. این افراد

سپهرغرب، گروه خانواده؛ اینکه در جمع‌های خانوادگی با دوستانه یک مادر مجبور می‌شود برای هر رفتار کودک خود، به دیگران جوابگو باشد، موضوع عجیب‌وغریبی نیست و بسیاری از مادران آن را تجربه کرده‌اند اما اینکه با اظهارنظرهای اطرافیان که مغایر با نظرات ما است چطور باید برخورد کنیم، موضوعی است که در این گزارش به آن پرداخته‌ایم.

تربیت فرزند یکی از مسئولیت‌های سنگین و سخت برای هر پدر و مادری است. حال اگر در تربیت کردن نظر دیگران هم دخیل باشد کار سخت‌تر می‌شود. گاهی اطرافیان به‌خصوص پدربزرگ و مادربزرگ‌ها به دلیل داشتن نقش جدید احساس می‌کنند می‌توانند بیشتر در زندگی شما دخالت کنند؛ البته گاهی هم آن‌ها از روی دلسوزی و علاقه در تربیت فرزند دخالت می‌کنند و با این دخالت‌ها تصور می‌کنند به نفع کودک عمل می‌کنند غافل از اینکه این کار عاقبی را به دنبال دارد که دکتر ترکس رحمانی، روان‌شناس تربیتی و درمانگر بالینی کودک و نوجوان به واکاوی این موضوع و ارائه روش‌های صحیح برخورد با دخالت اطرافیان می‌پردازد.

■ **آسیب دخالت اطرافیان در فرزندپروری**

دخالت‌های پدربزرگ و مادربزرگ‌ها یا اقوام نزدیک به کودک مثل خاله، عمه، عمو و... می‌توانند آسیب‌هایی را در دو سطح به وجود بیاورند. یکی از این آسیب‌ها به والدین وارد می‌شود. شما تصور کنید در جمعی هستید و دیگران مادر یا پدر را به خاطر طرز فرزندپروری‌اش مورد سزوتش قرار می‌دهند، در چنین شرایطی والد دچار احساس بی‌کفایتی و ناتوانی در تربیت فرزند می‌شود و اعتماد به نفسش کاهش می‌یابد.

سبک فرزندپروری و تربیت فرزند

سبک فرزندپروری و تربیت فرزند

سبک فرزندپروری و تربیت فرزند

سپهرغرب، گروه خانواده: غریبه که نیستیم! قدیم‌ها وقتی مهمان ناخوانده می‌رسید بزرگ ترها می‌گفتند «آب آبیگوشـت رو زیاد می‌کنیم و دور هم می‌خوریم!». حالا هم با همان راهبرد پیش برویم. راحت با هم رفت و آمد کنیم و زیاد به خانه بزرگ‌ترها برویم. با این دست فرمان ضرر که نمی‌کنیم، بهره هم می‌بریم. بچه‌های ما یاد می‌گیرند که می‌توان گاهی غذای کمتر و ساده‌تری خورد، اما از همنشینی با خانواده به‌خصوص پدربزرگ و مادر بزرگ بیشتر برد.

تا حالا به دنیای شگفت انگیز و سحرآمیزی که پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها با نوه‌هایشان دارند، دقت کرده‌اید؟ طریقی نوشته بود، «اَنوه موجودی است که وسایلی را نابود می‌کند که اگر تو به کودکـی به آن‌ها نزدیک می‌شـدی، پدر و مادرت تو را نصف می‌کردند!». دلنـان می‌آید این دنیای شیرین را با نگرانی‌هایی که این روزها دامن همه‌مان را گرفته به تلخی بکشانیم. بگذارید والدین دست‌کم برای پذیرایی از فرزندان و نوه‌هایشان کمتر به زحمت بيفتند. می‌خواهیم نکاتی را بگویم که با رعایتشان، ضمن حفظ روابط و رفت‌وآمدها به خانه والدین خودتان و همسرتان، باری را نیز از دوش آن‌ها بردارید. در این گزارش هر جا

روحیه‌مان را تقویت می‌کند که واقعاً مهم نیست آن لحظه خودمان را با چه غذایی سیر می‌کنیم. غذا فرع است در این ماجرا. لیـخنـد و خوشحـالی خانـواده و عزیزانـتان را بیـبینید و حظ ببرید. به باری پدر و مادرتان با فرزندان چشم بدوزید و کیف کنید. حتی بیاموزید. از پدر و مادرتان تا جایی که می‌توانید یاد بگیرید.

■ **کلید راهگشا، قناعت است**

قناعت و دوری از تجمل برای همه ضروری است. هم ما بچه‌ها، هم پدر و مادرهایمان. غریبه هم نیستیم! قدیم‌ها وقتی مهمان ناخوانده می‌رسید بزرگ‌ترها می‌گفتند «آب آبیگوشـت رو زیاد می‌کنیم و دور هم می‌خوریم!». حالا هم با همان راهبرد پیش برویم، ضرر که نمی‌کنیم، بهره هم می‌بریم. بچه‌های ما و نسل بعدی، همدرمان خودتان بزرگ، بخورید، جمع کنید و بروید دنبال کارتان. طوری که وقتی متفرق می‌شوید و به خانه‌هایتان می‌روید، انگار نه خانی آمده باشه، نه خانی رفته باشـد. اگر هم چیزی کم و کسر بود، تا جایی که از دستتان برمی‌آید خودتان بخورید و جایش را پر کنید.

■ **اصل، دیدار و معاشرت است**

هدف از رفت‌وآمد شکم چرانی و خورد و خوراک نیست. اصل، دیدار است و معاشرت و آحوالپرسی. کنار هم بودن آن‌قدر ارزشمند و مهم است و

۶